

Управління культури, національностей, релігій та туризму
Хмельницької облдержадміністрації

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Серія «Бібліотечному фахівцю»

ПЛАНУВАННЯ - 2020

Методичні матеріали

Випуск 16

Хмельницький
2019

УДК 025.12 (083.92)

П 37

Планування – 2020: метод. матеріали. Вип. 16 / Упр. культури, національностей, релігій та туризму Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ. – Хмельницький, 2019. – 40 с. – (Сер. «Бібл. фахівцю»).

Видання містить інформаційні матеріали та методичні рекомендації, які допоможуть фахівцям публічних бібліотек в плануванні роботи.

Друкується за рішенням редакційно-видавничої ради Хмельницької ОУНБ, протокол № 5 від 4.12.2019 р.

Укладач: *Грудецька Т.В.*

Редактор: *Маковська В.В., Шмаль Т.А.*

Відповідальна за випуск: *Чабан К.А.*

© Хмельниц. ОУНБ, 2019

У наше століття сучасних технологій звучать думки, що краще взяти в руки телефон або планшет, але не книгу. Комп'ютер і Інтернет стали головними конкурентами бібліотекам, все більше витісняють книгу з життя наших сучасників.

Тому робота бібліотек повинна бути спланована таким чином, щоб зацікавити і залучити якомога більше відвідувачів до бібліотек та розширити їх коло інтересів. Приступаючи до планування роботи бібліотеки на 2020 рік, слід звернути увагу на потреби користувачів як постійних, так і потенційних.

Пріоритетні напрямки роботи бібліотек обґрунтовані у розпорядженнях Кабінету Міністрів України, Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» від 23 березня 2016 р. № 219-р, «Довгостроковій стратегії розвитку української культури – стратегії реформ» від 1 лютого 2016 р. № 119-р, Указі Президента України «Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» від 13 жовтня 2015 року № 580/2015 та інших (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580/2015>).

Урядом затверджено Державні соціальні нормативи забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні (постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 р. № 72 «Про затвердження Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні» <https://bit.ly/2KPuMtN>). Встановлення відповідних показників мінімального рівня забезпечення населення мережею публічних бібліотек створить належні умови доступу до інформації у сільській місцевості та об'єднаних територіальних громадах, в яких відсутні публічні бібліотеки.

Ключовими цілями в складанні планів є:

- моніторинг активності читацьких уподобань для визначення потреби придбання найбільш актуальної літератури;
- навчання читачів ефективному користуванню бібліотекою (розкрити весь спектр діяльності та бібліотечних

послуг) як соціальною інституцією;

– допомога та навчання в пошуках інформації.

Слід приділити увагу проведенню резонансних (цікавих) соціокультурних заходів. Працівники бібліотек повинні так скласти план заходів, щоб захопити увагу своїх відвідувачів.

Рекомендуємо включити в плани роботи: тематичні зустрічі, читацькі конференції, літературні вечори, музичні вечори, вікторини, вечір друзів, день відкритих дверей, екскурсії, в тому числі веб-екскурсії, віртуальні подорожі, акції, огляди літератури з відеопереглядами, зустрічі з цікавими людьми, бенефіс читача, квести, презентації нових та прочитаних книг.

Вечори можна проводити різного характеру. Це може бути вечір поезії, пісенний вечір, проведення майстер-класів, змагань читців.

Для розвитку уяви, розширення кругозору, необхідно створювати об'єднання за інтересами або ж активізувати діяльність наявних. Рекомендуємо організувати інтелектуальне кафе, в якому влаштовувати тематичні «посиденьки»; проводити вечори, присвячені річниці від дня народження або смерті відомого поета чи письменника.

Ось приблизний план цікавих ідей для проведення змістовного дозвілля у бібліотеці: огляд цікавих книг для творчості (в'язання, ліплення, вишивка), конкурс читців, творчі майстер-класи, бесіди з користувачами на злободенні теми про довіру, особистий простір, перше кохання, взаєморозуміння між однолітками.

Для кращого сприйняття інформації можна використовувати інфографіки, картинки, плакати. Робота бібліотек з населенням повинна проходити в незвичайному, цікавому форматі, запозиченому із телевізійних проєктів: «Брейн-ринг», «Поле чудес», «Хто хоче стати мільйонером», «Зоряна година» та ін.

Дуже важливо при проведенні соціокультурних заходів використовувати мультимедійні технології. Цей процес

підвищить статус бібліотеки, забезпечить приплив помічників серед молоді, підвищить інтерес до бібліотечної діяльності.

Принципово новим є інноваційний підхід щодо використання бібліотечного простору з метою розширення можливостей спілкування громадян, укріплення зв'язків з громадськими, творчими та національно-культурними організаціями. Це забезпечить стійкий розвиток бібліотеки, як інформаційно-просвітницького закладу, центру спілкування, просвіти, згуртування мешканців навколо ідеї єдиної держави, примноження її матеріальних і духовних багатств, і підтвердить статус бібліотечного працівника як лідера громадської думки.

В системі популяризації літератури та послуг бібліотеки радимо використовувати можливості соціальних мереж, створювати електронні продукти, такі як: буктуби, подкасти, віртуальні виставки, відеолекції.

При плануванні необхідно врахувати знаменні і пам'ятні дати 2020 року, оголошені в Україні, міжнародні десятиліття, проголошені ООН, ювілеї видатних представників науки, культури, мистецтва, літератури та визначні краєзнавчі дати.

Орієнтири діяльності бібліотек на 2020 рік

Міжнародні десятиліття (за рішенням Генеральної Асамблеї ООН):

2010-2020 рр. – Десятиліття Організації Об'єднаних Націй, присвячене пустелям і боротьбі з опустелюванням;

2011-2020 рр. – Десятиліття дій за безпеку дорожнього руху;

2011-2020 рр. – Десятиліття біорізноманіття Організації Об'єднаних Націй;

2011-2020 рр. – Третє міжнародне десятиліття за викорінення колоніалізму;

2013-2022 рр. – Міжнародне десятиліття зближення культур;

2014-2024 рр. – Десятиліття сталої енергетики для всіх;

2015-2024 рр. – Міжнародне десятиліття осіб африканського походження;

2016-2025 рр. – Десятиліття дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування;

2019-2028 рр. – Десятиліття ООН щодо сімейних фермерських господарств;

2021-2030 рр. – Міжнародне десятиліття науки про океан в інтересах стійкого розвитку (<http://bit.ly/2z1moiO>);

2020 рік оголошено Роком науки про океан, роком африканського народу та роком енергетики в Україні (<https://bit.ly/2OIFlla>).

2020 рік оголошено Всесвітнім роком БІБЛІЇ (<https://bit.ly/2rpx4sM>).

Книжкова столиця світу 2020 року – столиця Малайзії Куала-Лумпур (<https://bit.ly/35zdEjS>).

Міжнародний олімпійський комітет 2020 рік оголосив: місто Лозанна (Швейцарія) – місцем проведення III Міжнародних юнацьких Олімпійських ігор; місто Токіо (Японія) – столицею XXXII літніх Олімпійських ігор.

Президентом України **2020 рік** оголошено Роком Європи в Україні.

2018-2027 рр. – Десятиріччя української мови (<https://bit.ly/2KUin7E>).

Верховна Рада затвердила перелік пам'ятних дат на 2020 рік (повний текст читайте тут: <https://bit.ly/2r6nFqI>).

При плануванні особливу увагу необхідно звернути на **Стратегію регіонального розвитку Хмельницької області на 2011 – 2020 роки** (<https://bit.ly/2OO9EGB>) та **обласні програми регіонального розвитку**, запланувавши заходи для підтримки реалізації даних програм.

Програми регіонального розвитку Хмельниччини взято в Інтернеті з офіційної сторінки Хмельницької обласної ради (джерело: <https://bit.ly/2poQWvs>).

Обласні програми, які продовжують діяти у 2020 році

1. **Програма «Питна вода Хмельниччини»** на 2008-2020 роки: рішення від 11.06.2008 № 18-15/2008.

2. **Програма залучення інвестицій** в економіку Хмельницької області на 2011-2020 роки: рішення від 02.03.2011 № 42-3/2011.

3. **Стратегія регіонального розвитку** Хмельницької області на 2011-2020 роки: рішення від 18.05.2011 № 24-4/2011.

4. **Цільова регіональна програма** підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлово-побутових умов сільського населення «Власний дім» на 2012-2020 роки: рішення від 15.03.2012 № 11-9/2012.

5. **Програма діяльності Хмельницького** обласного контактного центру: рішення від 17.07.2012 № 7-12/2012.

6. **Обласна програма забезпечення** молоді житлом на 2013-2020 роки: рішення від 20.12.2012 № 18-14/2012.

7. **Програма розвитку водного** господарства Хмельницької області на період до 2021 року: рішення від 20.12.2012 № 21-14/2012.

8. **Програма збереження об'єктів** культурної спадщини Хмельницької області на 2015-2020 роки: рішення 26.12.2014 № 14-28/2014.

9. **Програма розвитку краєзнавства** в Хмельницькій області на період до 2020 року: рішення 26.12.2014 № 15-28/2014.

10. **Комплексна програма профілактики** правопорушень та боротьби зі злочинністю на території Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення 20.08.2015 № 31-34/2015.

11. **Програма покращення координації** та повсякденної (оперативної) діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку на території Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення 20.08.2015 № 32-34/2015.

12. **Програма розвитку освіти** Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення 22.12.2015 № 8-2/2015.

13. **Обласна програма правової освіти** населення на 2016-2020 роки: рішення 17.02.2016 № 10-4/2016.

14. **Цільова програма забезпечення** пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів усіх форм власності, розвитку інфраструктури підрозділів пожежної охорони у Хмельницькій області на 2016-2020 роки: рішення 17.02.2016 № 12-4/2016.

15. **Обласна комплексна програма** соціального захисту населення на 2016-2020 роки: рішення 17.02.2016 № 14-4/2016.

16. **Програма охорони навколишнього** природного середовища Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення від 21.04.2016 № 19-5/2016.

17. **Комплексна програма використання** трирівневої моделі у профілактиці правопорушень серед неповнолітнього населення на території Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення від 21.04.2016 № 30-5/2016.

18. **Обласна цільова соціальна** програма «Молодь Хмельниччини» на 2016-2020 роки: рішення від 21.04.2016 № 39-5/2016.

19. **Обласна соціальна програма** підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству на період до 2020 року: рішення від 21.04.2016 № 42-5/2016.

20. **Програма розвитку агропромислового** комплексу Хмельницької області на 2017-2021 роки: рішення 23.03.2017 № 19-11/2017.

21. **Програма підвищення енергоефективності** Хмельницької області на 2017-2021 роки: рішення 23.03.2017 № 22-11/2017.

22. **Обласна програма соціальної підтримки** осіб, які беруть (брали) участь в антитерористичній операції та членів їх сімей, які зареєстровані у Хмельницькій області: рішення 13.07.2017 № 12-14/2017.

23. **Обласна програма** «Територіальна оборона на 2017-2020 роки»: рішення від 27.09.2017 № 57-15/2017.

24. **Програма впровадження державної** політики органами виконавчої влади у сфері державного фінансового

контролю у Хмельницькій області на 2017-2020 роки: рішення від 27.09.2017 № 58-15/2017.

25. **Програма формування страхового фонду** документації Хмельницької області на 2018-2021 роки: рішення від 27.09.2017 № 59-15/2017.

26. **Програма забезпечення надходжень** до бюджетів усіх рівнів, створення сприятливих умов платникам податків та належного їх обслуговування на 2017-2021 роки: рішення від 27.09.2017 № 60-15/2017.

27. **Програма проведення обласного конкурсу** мікро-проектів сталого місцевого розвитку у Хмельницькій області на 2017-2020 роки: рішення від 27.09.2017 № 61-15/2017.

28. **Обласна програма сприяння** розвитку громадянського суспільства на 2018-2020 роки: рішення від 22.12.2017 № 20-17/2017.

29. **Обласна програма розвитку** культури і духовності на період до 2020 року: рішення від 22.12.2017 № 24-17/2017.

30. **Програма відновлення та розвитку** комунального підприємства «Аеропорт Хмельницький» на 2018-2022 роки: рішення від 22.12.2017 № 29-17/2017.

31. **Обласна цільова соціальна** програма розвитку фізичної культури і спорту на 2018-2021 роки: рішення від 22.12.2017 № 56-17/2017.

32. **Обласна програма надання** соціальних послуг центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, соціальними закладами на 2018-2022 роки: рішення від 27.03.2018 № 31-18/2018.

33. **Обласна програма розвитку** архівної справи на 2018-2021 роки: рішення від 27.03.2018 № 32-18/2018.

34. **Обласна цільова соціальна** програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2018-2021 роки: рішення від 27.03.2018 № 38-18/2018.

35. **Програма поводження з відходами** у Хмельницькій області на 2018-2022 роки: рішення від 27.03.2018 № 39-18/2018.

36. **Програма боротьби з амброзією** полинолистою та

іншими бур'янами у Хмельницькій області на 2018-2022 роки: рішення від 14.06.2018 № 39-19/2018.

37. Програма підвищення рівня безпеки дорожнього руху Хмельницької області на 2018-2020 роки: рішення від 14.06.2018 № 45-19/2018.

38. Про програму фінансової підтримки об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Хмельницької області на 2018-2022 роки: рішення від 27.09.2018 № 28-21/2018.

39. Про програму зайнятості населення Хмельницької області до 2020 року: рішення від 27.09.2018 № 37-21/2018.

40. Про програму розвитку земельних відносин у Хмельницькій області на 2018-2022 роки: рішення від 27.09.2018 № 52-21/2018.

41. Про програму розвитку рибного господарства Хмельницької області на 2018-2022 роки: рішення від 27.09.2018 № 54-21/2018.

42. Про програму фінансової підтримки функціонування Агенції регіонального розвитку Хмельницької області на 2019-2021 роки: рішення від 27.09.2018 № 60-21/2018.

43. Про обласну програму оздоровлення та відпочинку дітей: рішення від 21.12.2018 № 46-23/2018.

44. Про обласну комплексну програму соціальної підтримки учасників АТО, операції Об'єднаних сил, членів їх сімей, сімей загиблих учасників АТО, операції Об'єднаних сил, постраждалих учасників Революції Гідності, учасників-добровольців, які брали участь у захисті територіальної цілісності та державного суверенітету на Сході України та вшанування пам'яті загиблих на 2019-2020 роки: рішення від 21.12.2018 № 47-23/2018.

45. Про програму розвитку малого і середнього підприємництва Хмельницької області на 2019-2020 роки: рішення від 21.12.2018 № 53-23/2018.

46. Цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного

характеру у Хмельницькій області на 2019-2023 роки: рішення від 21.03.2019 № 42-25/2019.

47. **Антикорупційна програма** Хмельницької обласної ради: рішення від 21.06.2019 № 45-26/2019.

Значну увагу слід звернути на важливі дати 2020 року.

Ювілейні знаменні та пам'ятні дати всесвітнього рівня

Радимо звернути увагу на те, що цього року виповнюється:

- 1205 років** від дня народження Мефодія (бл. 815-885), слов'янського просвітителя, проповідника православ'я, правителя однієї зі слов'яно-болгарських областей Візантії.
- 1130 років** від дня народження рівноапостольної Ольги (бл. 890, за ін. даними бл. 910-969), великої княгині київської, видатної державної діячки.
- 965 років** від дня народження Нестора (бл. 1055-бл. 1113), давньоруського письменника-агіографа, літописця.
- 690 років** від дня народження Кипріяна (бл. 1330-1406), болгарського, українського і російського письменника-богослова, перекладача, переписувача книг.
- 655 років** з часу заснування (1365) одного з найстародавніших навчальних закладів Європи – Віденського університету (Австрія).
- 470 років** від дня народження Івана Вишневського (бл. 1550-бл. 1621), українського філософа і просвітителя, письменника-полеміста, критика і сатирика.
- 460 років** від дня народження Петра Конашевича-Сагайдачного (1570-1622), українського полководця та політичного діяча, гетьмана Війська Запорозького.

- 435 років** з часу виходу (1585) роману-пасторалі Мігеля де Сервантеса Савведри (1547-1616) «Галатея», продовженням якої став «Дон-Кіхот» (т. 1 – 1605 р., т. 2 – 1615 р.).
- 425 років** від дня народження Богдана (Зіновія) Михайловича Хмельницького (бл. 1595-1657), гетьмана України, державного діяча і полководця, дипломата, творця Української козацької держави, організатора українського війська.
- 410 років** від дня народження Івана Дмитровича Сірка (бл. 1610-1680), кошового отамана Запорозької Січі.
- 405 років** з часу заснування (1615) Києво-Печерської друкарні – культурно-освітнього осередку й провідного центру друкарства в Україні (XVII–XVIII ст.);
- 405 років** з часу заснування Києво-Могилянської академії.
- 395 років** від дня народження Марусі Чурай (справж. Марія Гордіївна Чурай, 1625-1653), легендарної української народної піснярки, поетеси та композитора, творця українських пісень «Ой, не ходи, Грицю», «Засвіт встали козаченьки», «Віють вітри, віють буйні», «На городі верба рясна», «В кінці греблі шумлять греблі» та ін., понад 20 пісень.
- 360 років** від дня народження Данієля Дефо (бл. 1660-1731), англійського письменника і публіциста, одного із основоположників англійського та європейського реалістичного роману епохи Просвітництва, автора статей, віршованої сатири, пригодницьких романів «Молль Флендерс», «Роксана», «Капітан Сінглтон» та славнозвісного роману «Життя й незвичайні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо».
- 350 років** від дня народження Самійла Васильовича Величка (1670-1728), історика українського

- козацтва, письменника, представника риторично-фактографічної течії у вітчизняній історіографії.
- 320 років** від дня народження Олекси Васильовича Довбуша (1700-1745), українського народного героя, керівника антифеодального руху селян-опришків 30-40 рр. XVIII ст.
- 245 років** тому (1775) російське самодержавство ліквідувало Запорізьку Січ.
- 175 років** з часу створення (1845) Кирило-Мефодіївського братства.
- 165 років** від початку Київської козащини (1855), масового антикріпосницького руху селян Київської губернії.
- 135 років** від дня народження Михайла Коцюби (1885-1935), українського культурно-освітнього діяча і педагога, почесного члена товариства «Просвіта» й Українського Педагогічного Товариства у Львові, засновника і директора жіночої семінарії.
- 125 років** з часу заснування Нобелівської премії (1895);
- 125 років** від дня народження Максима Рильського (1895-1964), українського поета, перекладача і науковця.
- 90 років** з часу заснування (1930) Інституту мовознавства імені О. О. Потебні НАН України – науково-дослідної установи в Києві, створеної на базі мовознавчих установ ВУАН;
- 90 років** тому (1930) засновано Український Науковий Інститут у Варшаві;
- 90 років** з часу заснування (1930) Українського педагогічного товариства (Прага), головою якого було обрано Степана Сірополка (1872-1959), українського педагога, освітнього та громадського діяча, бібліографа, книгознавця, історика

- педагогіки.
- 75 років** тому (1945) радянський народ здобув перемогу у Великій Вітчизняній війні (1941-1945) над фашистськими загарбниками.
- 55 років** з часу (1965) першого виходу людини у відкритий космічний простір.
- 30 років** тому (1990) Верховна Рада УРСР ухвалила Декларацію про державний суверенітет України, що сприяло національному відродженню державності, культури й освіти.
- 25 років** тому (1995) Верховна Рада ухвалила Закон України «Про бібліотеки та бібліотечну справу».

Твори-ювіляри

- 850 років** з часу написання (1170) *«Пісні про Роланда»* – пам'ятки французького героїчного епосу XII ст.
- 835 років** з часу написання (1185-1187) *«Слова о полку Ігоревім»* – найдавнішої пам'ятки давньоукраїнської літератури часів Київської Русі. Автор невідомий. Уперше твір вийшов друком у 1800 р.
- 820 років** з часу написання (1200) *«Пісні про Нібелунгів»* – пам'ятки німецького героїчного епосу, в основу якого покладено давньонімецькі міфи й перекази про знищення гуннами держави бургундів (нібелунгів).
- 420 років** з часу написання (1600) п'єси *«Дванадцята ніч»* Вільяма Шекспіра.
- 200 років** з часу написання (1820) поеми-казки *«Руслан і Людмила»* Олександра Сергійовича Пушкіна.
- 185 років** з часу написання (1835) повісті *«Вій»*, *«Тарас Бульба»*, збірки повістей *«Миргород»*, книжки *«Арабески. Разные сочинения Н. Гоголя»* Миколи Васильовича Гоголя;

- 185 років** з часу написання (1835) комедії *«Сватання на Гончарівці»* Григорія Федоровича Квітки-Основ'яненка.
- 180 років** з часу виходу (1840) першої збірки поезій *«Кобзар»* Тараса Григоровича Шевченка.
- 175 років** з часу написання (1845) патріотичного послання *«І мертвим, і живим...»*, поем *«Кавказ»*, *«Наймичка»*, *«Єретик»* Тараса Григоровича Шевченка.
- 160 років** тому (1860) вийшов друком останній прижиттєвий *«Кобзар»* Тараса Григоровича Шевченка.
- 155 років** з часу написання (1865) роману *«Вершник без голови»* Томаса Майна Ріда.
- 150 років** з часу написання (1870) роману *«20 000 льє під водою»* Жуля Верна.
- 145 років** з часу написання (1875) історичної драми *«Маруся Богуславка»* Івана Семеновича Нечуй-Левицького;
- 145 років** з часу написання (1875) роману *«Хіба ревуть воли, як ясла повні»* Панаса Мирного.
- 140 років** з часу написання (1880) соціально-психологічного роману *«Брати Карамазови»* Федора Михайловича Достоевського.
- 135 років** з часу написання (1885) драми *«Наймичка»* Івана Карпенка-Карого.
- 130 років** з часу написання (1890) вірша *«Contra spem spero»* Лесі Українки;
- 130 років** з часу першого видання (1890) роману *«Портрет Доріана Грея»* Оскара Уайльда;
- 130 років** тому вийшла у світ комедія *«Сто тисяч»* Івана Карпенка-Карого.
- 95 років** з часу написання (1925) новели *«В житах»* Григорія Михайловича Косинки.
- 85 років** з часу виходу (1935) роману *«Вершники»* Юрія Івановича Яновського.

- 80 років** з часу написання (1940) роману *«Тихий дон»* Михайла Олександровича Шолохова.
- 75 років** з часу написання повісті Астрід Ліндгрєн *«Пенні Довганчох»* (1945).
- 65 років** з часу написання (1955) автобіографічної повісті *«Зачарована Десна»* Олександра Петровича Довженка.
- 40 років** з часу першого друку (1980) історичного роману *«Роксолана»* Павла Архиповича Загребельного.

При плануванні заходів за Державними, народними, професійними, громадськими святами та літературними датами рекомендуємо використовувати:

- «Календар знаменних і пам'ятних дат», підготовлений спеціалістами Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого (<https://bit.ly/33QvWwD>);
- «Калейдоскоп знаменних дат на 2020 рік», підготовлений спеціалістами Державної бібліотеки для юнацтва (<https://bit.ly/2QjMgC4>);
- «Календарі на 2020 рік» на веб-сайті «Ділова Мова» (<https://bit.ly/33MyivH>).

Основною складовою роботи бібліотеки залишається краєзнавча робота, яка повинна відображати основні питання у історичному, природничому, географічному, народознавчому, літературному, мистецькому напрямку, тому при складанні річного плану радимо використовувати основні події року.

Зверніть увагу на краєзнавчі дати та події, серед яких ювілейні дати з часу перших згадок про населені пункти області (*«Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини (2020, 2015)»* на сайті ОУНБ (www.ounb.km.ua) у розділах *«Наші видання»*, *«Ресурси»*).

Рекомендації щодо підвищення кваліфікації бібліотечних працівників

На сьогодні престиж будь-якої професії залежить від рівня професійної майстерності її працівників. Бібліотеки не є виключенням. Тому підвищення кваліфікації залишається однією із важливих функцій роботи бібліотеки. Адже, щоб стати фахівцем своєї справи, необхідно постійно навчатися та займатися самоосвітою, особливо коли в бібліотеці працюють люди без спеціальної бібліотечної освіти; вивчати не тільки вітчизняний, а й зарубіжний досвід.

В кожній бібліотеці повинна бути розроблена своя система підвищення кваліфікації працівників, яка повинна базуватися на нових інтерактивних формах роботи з різної тематики та відповідати запитам, потребам фахівців бібліотек. Визначення даної тематики рекомендуємо проводити методом опитування.

Проте, кожен фахівець повинен постійно розвиватися та вдосконалюватися. Самоосвіта – це основна складова успішного рівня роботи сучасної бібліотеки, поповнення фахових знань.

Однією з форм самоосвіти, за допомогою якої можна самостійно отримати нові знання, засвоїти теоретичний та практичний матеріал, є **дистанційне навчання**. Перевагами даної форми є: приватність, адаптивність, можливість самостійного планування навчання, наявність зворотнього зв'язку.

В такий спосіб підвищувати фаховий рівень можуть усі фахівці публічних бібліотек, за умови наявності комп'ютерної техніки та доступу до мережі Інтернет.

На сьогодні існує декілька дистанційних платформ, які радимо використовувати:

- **ВУМ (Вуличний Університет Майдану)** – освітня ініціатива, яка поширює ідеї і сприяє розвитку громадянського суспільства в Україні (<https://vumonline.ua/about-project/>).
Рекомендуємо курс «Бібліотека – відкритий публічний простір»,

який орієнтований на працівників невеликих бібліотек (міських, районних, сільських), які щиро прагнуть зробити свою бібліотеку сучасною і відкритою для різних категорій користувачів;

- **Prometheus** – перший та найбільший проект безкоштовної освіти для всіх та кожного в Україні (<https://prometheus.org.ua/>). Для бібліотекарів підійдуть курси з медіаграмотності, культури та політики, децентралізації: від патерналізму до відповідального розвитку, взаємодії органів державної влади з громадськістю;

- дистанційне навчання в **Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв** (<http://e-osvita.org.ua/>). Радимо курс «Управління бібліотекою та нові послуги для користувачів» та «Електронне урядування та доступ до інформації у бібліотеках»;

- **Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв** (<http://e-osvita.org.ua/new/>). Радимо наступні курси: «Інтелектуальна свобода та доступність інформації в демократичному суспільстві»; «Бібліотеки у системі забезпечення євроінтеграційних процесів України»; «Етика бібліотечного працівника»; «Адвокація: представлення інтересів бібліотек»; «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек»; «Технології Веб 2.0 для бібліотекарів та користувачів: нові можливості розвитку бібліотечного середовища»; «Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці»;

- **Дистанційна академія** (<http://d-academy.com.ua/>). Організаторами є Харківське обласне відділення (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація», дистанційна Академія ВГ «Основа», Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка. Курси: «Бібліотека в цифровому середовищі. Кросплатформенні сервіси та кросмедійний контент»; «Бібліотека в цифровому середовищі. Електронна бібліографія».

Центральні районні/міські бібліотеки, які брали участь у

проектах програми «Бібліоміст», отримали диски з електронними курсами дистанційного навчання з таких тем: «Орієнтація на клієнта», «Адвокація», «Ефективні зв'язки з засобами масової інформації для сучасних бібліотек», «Основи моніторингу та оцінки діяльності публічних бібліотек», «Бібліотеки – мости до е-урядування», «Залучення фінансування з місцевих джерел (локальний фандрейзинг)». Кожну навчальну програму можна використовувати для підвищення професійного рівня та отримання відповідного сертифікату з підвищення кваліфікації, який генерується (створюється автоматично) після успішного завершення курсу.

Актуальними у підвищенні професійних навичок залишаються **фахові видання**. Окрім друкованої періодики, наявної у фондах бібліотек, радимо використовувати і електронні версії. З переліком фахових періодичних видань Хмельницької ОУНБ можна ознайомитися на сайті бібліотеки (<https://bit.ly/32Q7J8h>).

Важливою є думка відвідувачів про діяльність бібліотеки. З метою вивчення потреб та покращення роботи, рекомендуємо провести **анкетування серед користувачів** центральних районних, міських, центральних бібліотек ОТГ, сільських, селищних, міських бібліотек-філій «Вивчення інформаційних потреб користувачів» (додаток 1) та здійснити вивчення думки жителів громади, які перестали відвідувати бібліотеки з певних причин «Чому я не відвідую бібліотеку?» (додаток 2). До Вашої уваги примірні анкети.

«Вивчення інформаційних потреб користувачів»

1. Як часто ви відвідуєте бібліотеку?
 - щоденно;
 - раз на тиждень;
 - кілька разів на тиждень;
 - раз на місяць;
 - рідко.
2. Мета Вашого звернення до бібліотеки?
 - навчання;
 - самоосвіта;
 - громадська діяльність;
 - отримання інформації про нову літературу;
 - інтерес до ресурсів мережі Інтернет;
 - виробнича, комерційна діяльність.
3. Чи задовольняє Ваші потреби бібліотека?
 - так;
 - ні;
 - частково.
4. З яких джерел Ви дізнаєтесь про послуги бібліотеки та нові надходження?
 - Інтернет-джерела;
 - від бібліотекаря;
 - від інших користувачів бібліотеки;
 - інше (вказіть, що саме).
5. Чи задовольняє Вас якість обслуговування в бібліотеці?
 - так;
 - ні;
 - частково.
6. Чи знаєте Ви про наявність каталогів та картотек у бібліотеці?
 - так;
 - ні.
7. Чи користуєтесь Ви каталогами та картотеками бібліотеки?
 - так;

- ні;
- не користуюся.

8. Що Вас не влаштовує у роботі бібліотеки?

- відсутність новинок літератури, в тому числі періодичних видань;
- немає доступу до мережі Інтернет;
- відсутність зони Wi-Fi;
- відсутність послуг сканування, ксерокопіювання, друку;
- відсутність електронних ресурсів;
- нудні заходи;
- відсутність віддаленого доступу до бібліотеки (через соціальні мережі);
- некомпетентність бібліотекаря.

9. Що необхідно Вам для комфортної та ефективної роботи в бібліотеці?

10. Що в приміщенні бібліотеки Вас не влаштовує?

- влаштовує все;
- не влаштовує (вказіть, що саме).

11. Чи задовольняє Вас розпорядок роботи бібліотеки?

- так;
- ні;
- Ваші пропозиції щодо його зміни.

12. Ваші пропозиції та зауваження щодо покращення роботи бібліотеки.

13. Повідомте деякі дані про себе:

Стать	жіноча	чоловіча
Вік		
Рід занять		

«Чому я не відвідаю бібліотеку?»

1. Чому Ви не відвідаєте бібліотеку?

- стара література;
- відсутність періодики;
- відсутність Інтернету;
- відлякує старе приміщення;
- не влаштовує режим роботи бібліотеки;
- не знаю про наявність бібліотеки в моєму населеному пункті.

2. Що необхідно змінити, щоб Ви знову почали відвідувати бібліотеку?

3. Чи готові Ви сприяти змінам у бібліотеці?

- так;
- ні;
- якщо так, то як саме _____

4. Повідомте деякі дані про себе:

Стать жіноча чоловіча
Вік
Рід занять

Дані анкети є примірними, тому при використанні підлаштовуйте під діяльність своєї бібліотеки та користувачів.

В рамках системи підвищення кваліфікації бібліотечних працівників Хмельницька ОУНБ надає загальнообласні заходи, які слід включити в плани роботи.

Обласні заходи у 2020 році

1. Обласний конкурс на проведення циклу соціокультурних заходів **«Відкрий для себе Європу!»** (в рамках Року Європи в Україні).

квітень-серпень

2. Обласний форум до Всесвітнього дня книги та авторського права **«Книжкова весна на Хмельниччині»**.

квітень

3. XII Обласний форум бібліотекарів Хмельниччини.

вересень

4. Фестиваль соціальних інновацій **«Я пропоную свій досвід!»**.

вересень

5. Науковий симпозіум **«Поділля в дослідженнях історико-статистичного комітету»** до 155-річчя з часу створення Подільського єпархіального історико-статистичного комітету.

вересень

6. День керівника центральної бібліотеки **«Сучасні підходи до управління та організації діяльності бібліотек в ОТГ»**.

грудень

Заходи з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників

1. Літній клуб бібліотечного менеджера **«Бібліотека і громада: професійний діалог в сучасних умовах»** на базі центральної бібліотеки Чорнострівської об'єднаної територіальної громади (*червень*).

2. Лабораторія професійної майстерності методиста **«Бібліотека у сучасному форматі: професійні ідеї, сучасні проекти»** на базі центральної бібліотеки Чемеровецької селищної об'єднаної територіальної громади (*жовтень*).

3. День обласної бібліотеки для працівників публічних бібліотек Віньковецького та Городоцького районів (*квітень, жовтень*).

4. Зональний семінар-практикум **«Основні напрямки бібліографічної роботи»** на базі Дунаєвецького, Красилівського, Шепетівського районів (*травень, червень, жовтень*).

5. Цикл майстер-класів **«Ресурси і послуги сучасної бібліотеки у відповідь до потреб громади»** для працівників центральних районних, центральних міських бібліотек та бібліотек об'єднаних територіальних громад області на базі центральних бібліотек Гуменецької сільської, Славутської міської та Сатанівської селищної об'єднаних територіальних громад (*квітень, липень, серпень*).

Продовжується робота в рамках виконання обласної програми **«Обласна бібліотека – бібліотекам села»** (за окремим планом).

Пропонуємо надавати замовлення в Хмельницьку обласну універсальну наукову бібліотеку на проведення заходів для підвищення кваліфікації працівників бібліотек у конкретних об'єднаних територіальних громадах за електронною адресою library.ounb.km@gmail.com.

Науково-дослідна робота

1. **«Бібліотечне обслуговування мешканців громади: складові успіху»** (обласне).

березень-травень

2. **«Краща книга Хмельниччини»** (до Всесвітнього дня книги та авторського права) (інтернет-анкетування).

березень

3. **«Актуалізація даних адресної частини системи ЕСMaP бібліотек ОТГ»** (моніторинг).

листопад-грудень

4. **«Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках»** (моніторинг).

I-II квартал

5. **«Стан інформатизації бібліотек області»** (маркетингова розвідка).

березень, червень, вересень, грудень

6. **«Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області»** (моніторинг в рамках діяльності онлайн клубу «Сучасний методист»).

щоквартально

7. **«Надходження документів у фонди бібліотек»** (моніторинг).

щоквартально

8. **«Аналіз використання книг Державної програми»** (моніторинг).

II квартал

Відповідно до Указу Президента України **2020 рік** оголошено **Роком Європи в Україні**. Рекомендуємо розробити цикл заходів з популяризації європейських цінностей та європейської культури, при проведенні яких пропонуємо використовувати наступні форми роботи: лекції, диспути, круглі столи, бібліографічні огляди, книжкові та фотовиставки, полицьки, години цікавих повідомлень, майстер-класи, вікторини, зустрічі з цікавими людьми, флешмоби, відеоогляди, кіноперегляди та обговорення, віртуальні подорожі, віртуальні турне-подорожі до країн Європи, Дні європейського кіно, конкурси малюнку на асфальті тощо.

Також слід продовжити діяльність центрів європейської

інформації, створених в рамках проекту Української бібліотечної асоціації «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся у пунктах європейської інформації в бібліотеках».

Для ефективної роботи ЦЄІ рекомендуємо використовувати навчально-методичний посібник «Центри європейської інформації в бібліотеках: технологія створення та механізми популяризації інформації про ЄС та євроінтеграцію України». У посібнику розкрита методика створення пунктів європейської інформації в бібліотеках, визначені їхні функції, завдання та форми роботи, окреслені основні форми інформування місцевих громад про ЄС та євроінтеграційні процеси в Україні; висвітлений досвід роботи центрів європейської інформації в Україні та в зарубіжних країнах, який можна запроваджувати в бібліотеках; подано огляд інформаційних ресурсів, які будуть корисними з огляду на інформування місцевих громад щодо діяльності ЄС та євроінтеграції України. З електронною версією видання можна ознайомитися за посиланням <https://bit.ly/2KQWGFG>.

В липні 2019 року набрав чинності закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Обов'язково заплануйте ряд соціокультурних заходів з популяризації рідної мови, вивчення нововведень в граматиці серед працівників та користувачів бібліотеки. До участі у заходах запрошуйте фахівців закладів освіти (викладачі з української мови).

Пропонуємо включити заходи, які сприятимуть виконанню реалізації Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні на 2019-2020 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р «Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні») та Стратегії подолання бідності (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 р. № 161-р «Про схвалення Стратегії подолання бідності»).

Теми проблемних досліджень та консультації працівників Хмельницької ОУНБ

Спеціалістами Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки щорічно готуються теми проблемних досліджень та консультацій з різних напрямків роботи для працівників публічних бібліотек області, з переліком яких за різні роки можна ознайомитися на сайті бібліотеки за посиланням http://www.ounb.km.ua/biblio/list_konsult.php.

Дані консультації надаються під час вебінарів та онлайн-навчання, а також можуть надаватися під час виїзних заходів з підвищення кваліфікації на базі центральних бібліотек за попереднім замовленням.

Пропонуємо Вашій увазі одну із консультацій, підготовлену фахівцем обласної бібліотеки.

Блог як інноваційний шлях популяризації книги

*Галина Співак, провідний бібліограф
відділу наукової інформації та бібліографії*

Сучасні бібліотечні установи шукають інноваційні форми надання послуг і прагнуть активніше впроваджувати у повсякденну практику новітні технології. Бібліотечне обслуговування зазнало значних змін завдяки використанню комп'ютерної техніки, мережі Інтернет тощо. Бібліотеки ефективно рекламують власні ресурси і послуги за допомогою блогів, сегмент яких в інтернет-середовищі невпинно зростає. Для сучасних бібліотекарів, які прагнуть підтримувати належний рівень установи в інформаційному суспільстві, блог – зручний інструмент популяризації книгозбірні та її послуг, поширення інформації з питань бібліотекознавства, розвитку інформаційно-бібліотечних технологій, налагодження зв'язку з віддаленою аудиторією, залучення нових читачів.

Бібліотечний блог (англ. blog, від web log – мережевий журнал чи щоденник подій) – веб-сайт, в основі якого –

періодично оновлювані тексти, зображення чи мультимедіа, повністю чи частково пов'язані з бібліотечною тематикою, що регулярно додаються. Термін «web-log» (з англ. – веб-журнал) запропонував у грудні 1997 р. Й. Бартер. Блог – веб-сторінка, записи якої відтворено у зворотньому хронологічному порядку. Типовий онлайн-щоденник є комбінацією тексту, зображення й гіперлінків, зображення чи іконка на веб-сторінці, натиснення на яку (активізація) викликає перехід на іншу сторінку чи іншу частину поточної сторінки з іншими блогами, веб-сторінками, ЗМІ, що стосуються теми запису. Більшість блогів переважно текстові, хоча в окремих з них акцент зроблено на фотографії (photoblog), малюнки (sketchblog), відео (vlog), музику (MP3 blog) або звуки (podcasting). О. Жигаліна стверджує, що блог – це не щоденник, хоча й має схожі з ним риси. Інтернет-щоденник – засіб особистісного самовираження і міжособистісної «побутової» комунікації в мережі, тоді як блог має велику соціальну спрямованість і, окрім функції самовираження, репрезентує ще й інформативну та фактичну функції комунікації. Метою функціонування бібліотечного блогу є привернення уваги до бібліотеки як соціального інституту, просування бібліотечних послуг, популяризація читання та книги. Як сучасний інструмент взаємодії з аудиторією та тестування нових ідей і новацій бібліотечний блог слугує поглибленню професійної комунікації бібліотекарів, налагодженню соціального партнерства з іншими установами. Сукупність блогів, у т. ч. за професійною ознакою, має назву блогосфери. Платформами для створення блогів слугують різні сервіси і платформи, у т. ч. безкоштовні (Blogger, TypePad, LiveJournal, WordPress, Blogspot).

Першим бібліотечним блогом став Librarians' Site du Jour Дж. Левін (Jenny Levine), створений у 1995 р., який проіснував до 1999 р. Поява перших українських бібліотечних блогів датується 2007 р., а активний розвиток бібліоблогосфери розпочався з 2009 р.

Проблематику блогів розробляли дослідники Н. Курча-

кова, А. Попов, Н. Рогачева, Е. Алябьева, О. Горошко, R. Blood, E. Gorny, S. Herring, M. Keren, F. Viegas, D. Winner. Рівень реалізації потенціалу бібліотечних блогів у контексті концепції «Бібліотека 2.0» досліджували А. Федоров, Н. Сергеева, Л. Трачук.

Властивостями бібліотечного блогу є: інтерактивність (наявність зворотнього зв'язку, відгуків, коментарів), мультимедійність (наприклад, використання буктрейлерів), універсальність (подання матеріалів, не пов'язаних із бібліотечною тематикою), комунікативність, менш офіційний стиль викладу матеріалів. За змістовним наповненням та інформаційним потенціалом бібліотечний блог є дещо вужчим від бібліотечного сайту.

Для бібліотечного блогу характерні лаконічні записи тимчасової значущості, тому їх важливо поповнювати новими записами, інакше блог втрачає свою актуальність, стає нецікавим. Нові записи (пости) розміщуються у зворотній хронології.

Класифікація бібліотечного блогу можлива за багатьма ознаками: за належністю – авторські, колективні, офіційні при бібліотеках; за типом бібліотек – шкільні, вишівські, публічні, наукові та ін.; за стилем подачі інформації і оформлення – текстові, фотоблоги, відеоблоги, аудіоблоги, комбіновані тощо; за тематикою: професійний розвиток і технології навчання бібліотекарів, питання лідерства та мотивації, поширення кращого досвіду, популяризація цифрового контенту (електронна та аудіокнига), книги та читання; за цільовою аудиторією – для бібліотечних фахівців, для дітей та підлітків, для вчителів та батьків; історико-краєзнавчі; бібліотечні новини тощо.

Ефективність бібліотечного блогу визначається за такими кількісними критеріями: чисельність щоденних відвідувачів; передплатників; коментарів; зворотних посилань.

Характеристиками блогу є: доступність для читання; можливість читачам залишати щодо записів (постів) свої

коментарі; персоніфікованість (блог має автора або авторів); соціальна спрямованість (блог – інструмент спілкування з широким колом знайомих, друзів з можливістю зворотнього зв'язку). Відмінність блогу від звичайного веб-сайту полягає в тому, що він постійно змінюється в часі – читач бачить першим найновіші пости, у той час як вміст сайту більш «сталий». Якщо основне призначення сайту бібліотеки – слугувати джерелом інформації, то призначення блогу – забезпечення інтерактивного спілкування бібліотекаря з читачем, колегами, світом. Для цього призначено функцію «Коментарі»: відвідувач, який прочитав цікаву та актуальну статтю/пост, може висловити власну думку, прокоментувати матеріал. Бібліотекар відповідає користувачу і веде з ним «віртуальний» діалог. Отже, у блозі доцільно вмішувати саме «інформацію до роздумів», яка зацікавить та утримає увагу потенційного читача. Наявність сайту не заважає установі вести блог: блог і сайт – це різні засоби комунікації бібліотеки, але їх використання сприяє досягненню максимальної ефективності від поширюваної в Інтернеті інформації. Сайт – це офіційне дзеркало бібліотеки, блог – неофіційний майданчик для спілкування з друзями та користувачами.

Бібліотечний блог – це можливість налагодження діалогу «бібліотекар – читач». Онлайн-щоденник дає змогу якнайкраще та найоперативніше інформувати про бібліотечні події, а також рекламувати установу і популяризувати читання у мережевому середовищі, яке охоплює найбільший сегмент сучасної аудиторії. Якщо до бібліотечного блогу долучити сервіси Twitter, Вікіпедія, соціальні мережі, можна отримати унікальну медіаплатформу, що допоможе не лише поширювати бібліотечну інформацію серед веб-користувачів, а й налагодити двосторонній діалог. Блогам властиві інформаційні потоки, постійне розширення інформаційного поля. Формується комунікаційний простір як кожного окремого блогера, так і блогосфери загалом. Проте однією з характерних рис веб-щоденників є суб'єктивність, тобто факти супроводжують

думки автора, текст блогів емоційний. Також ці ресурси не проходять жодного моніторингу, адже відбору та класифікації інформації немає. Хоча такий моніторинг може проводити кожен окремий блогер, відбираючи потік інформації й тексти, що становлять для комунікантів певну інформаційну цінність. А. Досенко зазначає, що в межах блогосфери немає цензури, що сприяє блокуванню негативних потоків інформаційного поля, які потрапляють до широких мас користувачів мережі Інтернет. Кожен блогер, залежно від власного рівня вимог до тієї інформації, яку він використовує, відфільтровує її, забезпечуючи таким чином певний контроль.

Читач шукає середовище, в якому в режимі реального часу знайде відповіді на запитання, отримає якомога більше інтерактивних можливостей і сервісів. Саме сучасні інтерактивні служби, що постійно розвиваються, перетворюють випадкового відвідувача сайту бібліотеки на постійного користувача. За допомогою блогу можна залучити широку аудиторію до участі у діалогах з бібліотекою.

Переваги бібліотечного блогу:

1. Контент постійно оновлюється.
2. Контент поділено на пости (статті).
3. Пости представлено у зворотній хронології (нові зверху).
4. Можливість коментування.

Бібліотечний блог для сучасної бібліотечної установи – це:

- майданчик для користувачів (читачів), залучених із соціальних мереж, більшість відвідувачів лояльні саме до блогів, а не до офіційних бібліотечних сайтів;
- створення корпоративного ресурсу з достатньою кількістю тематичного контенту (який регулярно додається), оптимізованого під пошукові системи, що дає змогу постійно залучати цільових відвідувачів до бібліотечної установи;
- використання інструментів і методів комунікації в Інтернеті, нетрадиційних для сайтів, але оптимальних для

формату блогів бібліотек;

- налагодження зв'язку з користувачем (читачем) через передачу особистісних вражень співробітників і внутрішнього життя бібліотечної установи;

- донесення до аудиторії позиції бібліотечної установи в неофіційному форматі;

- тестування нових ідей.

Невеликим бібліотекам, зокрема сільським, блог може замінити бібліотечний сайт. Він дає змогу зручними та швидкими каналами передавання інформації просувати послуги закладу, читання і книги. За його допомогою можна залучити нових потенційних користувачів, удосконалити професійну комунікацію бібліотекарів, налагодити соціальне партнерство та взаємодіяти з партнерами та користувачами. Тобто це маркетинговий (рекламний) інструмент бібліотеки, незамінний для зв'язків із громадськістю.

Блог буде успішним за такими критеріями:

- контент – характер інформації, розміщеної у блозі та авторський підхід;

- регулярність оновлення статей і новин;

- популярність (кількість прихильників/постійних читачів, коментарів та, за наявності відповідного лічильника, переглядів за останні 1-2 місяці);

- зв'язок із сайтом бібліотеки або соцмережами (кнопки посилань на облікові записи у Фейсбук, Твіттер тощо);

- проста, зрозуміла та зручна для відвідувачів навігація – юзабіліті;

- відповідність блогу профільній тематиці;

- привабливий/цікавий дизайн.

Отже, в українському інформаційному просторі блоги надзвичайно популярні, що зумовлено кількома чинниками. По-перше – це мобільність блогу, адже онлайн-публікація не потребує багато зусиль чи складних технічних засобів. По-друге – доступність блогу, оскільки інформація, оприлюднена в Інтернеті, відкрита для всіх. Окрім того, функціонує кілька

безкоштовних систем блогування, завдяки яким кожен охочий може зареєструватися та вести веб-щоденник.

«Бібліогурман» – це сторінка на сайті Хмельницької ОУНБ, за допомогою якої здійснюється щомісячне інформування користувачів: як відвідувачів бібліотеки, так і віртуальних про нові книги у фондах бібліотеки, на які варто звернути увагу. Сторінку започатковано в січні 2017 року. Під такою ж назвою ведеться букблог, тобто блог, присвячений популяризації книг. Книжковий блог розпочато в листопаді 2017 року. До 10 числа кожного наступного місяця даний ресурс поповнюється новою інформацією: щомісячними списками літератури. Він надає можливість оперативної передачі повідомлень читачам. Для блогу відбирається найкраща література. Оцінюючи книгу спираємось на рецензії, огляди, відгуки, рекомендації видавців, літературознавців, літературних критиків. Включаємо книги-переможці літературних конкурсів, книги-бестселери. В «Бібліогурмані» ми ознайомлюємо читачів з художньою та документальною літературою, публіцистикою. Наша мета – читати і ділитись про прочитане. Книжкові блогери, яких стає все більше, є однією з найпотужніших сил у промоції читання й просування книжок.

Серед букблогерів є також книжкові магазини, посередники, громадяни і бібліотекарі, але їх дуже мало.

Цікаві блоги, які варто читати й дивитися (рекомендації читачів):

- Feminist Fiction – блог письменниці та феміністки Ріаннон Томас, у якому вона публікує власні відгуки та враження від жіночих персонажів із літератури різних жанрів, а також кіно, мультфільмів;

- A Mighty Girl – книжковий клуб сайту, де обговорюють книжки для дітей та підлітків, що були б цікаві дівчатам;

- Fem_books – спільнота «Книжки, які рекомендують феміністки» для обговорення книжок, написаних жінками з феміністських позицій;

- «Bigga Книга» – книжковий блог літературознавиці та перекладачки Анастасії Завозової;
- Neborakova – блог юристки й журналістки Богдани Неборак зі Львова (про інші цікаві українські книжкові блоги можна почитати в огляді Ксенії Кисіль);
- The Book Wheel – блог Елісон Хілтц (увійшов в десятку кращих блогів для любителів книжок та тридцятку кращих розважальних блогів Інтернету), у якому окрім оглядів книжок можна знайти поради щодо того, як вести власний книжковий блог;
- «ВсіКниги» – youtube-канал онлайн-книгарні «Всі книги», в якому менеджерка проекту Аня Гай робить відеоогляди книжок;
- «Читалочка» – відеоогляди книжок від Поліни Парс «із гумором, без занудства та снобізму»;
- Маја К. – відеоогляди польською від Майї з цікавою манерою подачі.

Список використаної літератури:

1. Жабін А. Соціальні мережеві сервіси в бібліотеках // Бібліотечний вісник. – 2017. - № 4. – С. 13-17.
2. Талалаєвська М. Блоги публічних бібліотек України // Бібліотечна планета. – 2016. - № 3. – С. 19-22.
3. Трачук Л. Веб-технології в технологічному процесі обслуговування користувачів бібліотеки // Вісник Книжкової палати. – 2016. - № 2. – С. 23-25.
4. Медведєва В. Бібліотечна блогосфера як засіб комунікації бібліотечної установи в інформаційному середовищі // Вісник Книжкової палати. – 2016. - № 2. – С. 20-22.
5. Грет М. Реклама бібліотек у блогах // Бібліотечний вісник. – 2015. - № 1. – С. 52-57.
6. Жаборовська Н. Блог як інноваційний шлях до надання електронно-бібліотечних послуг у публічних бібліотеках України // Бібліотечна планета. – 2015. - № 1. – С. 22-26.
7. Трачук Л. Бібліотечний блог як прояв концепції «Бібліотека 2.0» // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 9. – С. 22-24.

8. Проців О. Створюємо блог бібліотеки // Шкільна бібліотека. – 2012. – № 3. – С. 51-54;

9. Романюк О. Блог методиста як інструмент для професійного розвитку бібліотекарів та впровадження бібліотечних інновацій // Бібліотечна планета. – 2012. – № 2. – С. 18-20.

Розрахунок робочого часу на 2020 рік при 40-годинному робочому тижні

Квартал/ місяць	Календарні дні	Дні, в які ро- бота не про- водиться	Робочі дні	Робочі години	Святкові дні
Січень	31	10	21	167	1.01. – Новий Рік 7.01. – Різдво Христове 6.01. – 1 год передсвяткова
Лютий	29	9	20	160	—————
Березень	31	10	21	168	8.03 – Міжнародний жіночий день
За I квартал	91	29	62	495	
Квітень	30	9	21	167	19.04. – Пасха (Великдень) 30.04. – 1 год передсвяткова
Травень	31	12	19	151	1.05. – День міжнародної солідарності трудящих 8.05. – 1 год передсвяткова 9.05. – День Перемоги

Червень	30	10	20	160	7.06. – Трійця 28.06. – День Конституції України
За II квартал	91	31	60	478	
Липень	31	8	23	184	_____
Серпень	31	11	20	160	24.08. – День Незалежності України
Вересень	30	8	22	176	_____
За III квартал	92	27	65	520	
Жовтень	31	10	21	167	13.10. – 1 год передсвяткова 14.10. – День захисника України
Листопад	30	9	21	168	_____
Грудень	31	9	22	174	24.12. – 1 год передсвяткова 25.12. – Різдво Христове за Григоріанським календарем 31.12. – 1 год передсвяткова
За IV квартал	92	28	64	509	
За рік	366	115	251	2002	

У переддень святкового дня робочий час скорочується на одну годину.

Коли святковий або неробочий день збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого.

Відпустка – 28 календарних днів (24 робочих) – **160 год.**

Лікарняні – **38 год.**

Непередбачені витрати – **40 год.**

Якщо працівник навчається заочно, то потрібно вирахувати час перебування на навчальних сесіях. Також потрібно врахувати робочі відрадженья.

Бюджет робочого часу на одного працівника – 1764 год.

При розрахунку тривалості робочого часу на 2020 рік використано лист Міністерства соціальної політики України № 1133/0/206-19 від 29.07.2019 р., детальніше можна ознайомитися на даному ресурсі <https://bit.ly/2QnmbWO>.

Норми тривалості робочого часу в годинах при:

Робочий тиждень (годин)	2020 р.	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
40-годинний	2002	167	160	168	167	151	160	184	160	176	167	168	174
39-годинний	1957,8	163,8	156	163,8	163,8	148,2	156	179,4	156	171,6	163,8	163,8	171,6
38,5-годинний	1932,7	161,7	154	161,7	161,7	146,3	154	177,1	154	169,4	161,7	161,7	169,4
36-годинний	1807,2	151,2	144	151,2	151,2	136,8	144	165,6	144	158,4	151,2	151,2	158,4
33-годинний	1656,6	138,6	132	138,6	138,6	125,4	132	151,8	132	145,2	138,6	138,6	145,2

30- годинний	1506	126	120	126	126	114	120	138	120	132	126	126	132
25- годинний	1255	105	100	105	105	95	100	115	100	110	105	105	110
24- годинний	1204,8	100,8	96	100,8	100,8	91,2	96	110,4	96	105,6	100,8	100,8	105,6
20- годинний	1004	84	80	84	84	76	80	92	80	88	84	84	88
18- годинний	903,6	75,6	72	75,6	75,6	68,4	72	82,8	72	79,2	75,6	75,6	79,2

Зміст

Рекомендації до планування роботи публічних бібліотек області на 2020 рік.....	3
Орієнтири діяльності бібліотек на 2020 рік.....	5
Обласні програми, які продовжують діяти у 2020 році.....	7
Ювілейні знаменні та пам'ятні дати всесвітнього рівня.....	11
<i>Цього року виповнюється</i>	11
<i>Твори-ювіляри</i>	14
Рекомендації щодо підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.....	17
<i>Дистанційні платформи</i>	17
<i>Фахові періодичні видання</i>	19
Опитування користувачів. Примірні анкети.....	19
«Вивчення інформаційних потреб користувачів».....	20
«Чому я не відвідую бібліотеку?».....	22
Обласні заходи у 2020 році.....	23
Науково-дослідна робота.....	24
Теми проблемних досліджень та консультації працівників Хмельницької ОУНБ.....	27
Методичні рекомендації «Блог як інноваційний шлях популяризації книги».....	27
Розрахунок робочого часу на 2020 рік	35
Норми тривалості робочого часу в годинах.....	37

Інформаційне видання

Планування – 2020

Методичні матеріали

Випуск 16

Відповідальна за випуск:

Чабан К.А.

Комп'ютерний набір:

Грудецька Т.В., Пасічник В.В.

Редагування:

Маковська В.В., Шмаль Т.А.

Підписано до друку 4.12.2019 р.
Електронне видання